

Deventer verhaal eindjaren zestig

Coosje van Bruggen en Claes Oldenburg

(Van Allard van Lenthe, 2023)

In negentien zeventig woont het popart-echtpaar Coosje van Bruggen en Claes Oldenburg in het Deventer Bergkwartier. De kinderen Maartje (4) en Paulus (7) zitten op de kinderopvang De Ratel in de Menstraat of –in geval van nood- bij mij in het kantoor van het naastgelegen jongeren centrum De Zambar.

Claes Oldenburg werkt in zijn atelier Bergstraat 36 aan de knalblauwe Troffel (Sonsbeek, Kroller-Muller), de Schroefboog (Rotterdam) en de Zilveren Biljartballen (Munster). Het staat niet in zijn biografie, het staat niet in de kunstboeken, het is zo.

Coosje van Bruggen

Coosje (zeg maar Koosje) van Bruggen ken ik uit het nachtcafé ‘La Balance’ in het Bergkwartier.

Ik kom daar geregeld met kunstenaars en op een keer komt Coosje van Bruggen er binnen. Ze gaat zonder plichtplegingen bij ons aan de stamtafel zitten.

De galeriehouder Barend Schulklopper zegt: ‘Dat is Coosje, mijn buurvrouw in de Bergstraat!’

Coosje van Bruggen komt uit Groningen, ze is beeldhouwster, geeft les aan de Kunstacademie Enschede en is medewerkster collectie van het Stedelijk Museum Amsterdam.

Volgens haar ligt Deventer mooi in het midden tussen Groningen, Enschede en Amsterdam. Volgens ons ook.

Coosje heeft in januari negentien zeventig de hand in een expositie van Claes Oldenburg in het Stedelijk Museum Amsterdam.

We kijken er van op.

‘Die van de uitvergrote hamburgers, zakmessen en wc-potten?’

‘Ja, die!’

Zij nodigt galeriehouder Barend Schulklopper en mij uit voor de opening.

We gaan.

Bij de ingang protesteren Nederlandse kunstenaars, onder wie de Deventer kunstenaar Jan Slijkhuis, tegen de gesubsidieerde musea, die geld uitgeven aan de internationale kapitalistische kunsthandel.

In de aula komen Coosje tegen. Ze heeft Claes Oldenburg in de arm

‘Hi friends from Deventer’ zegt ze. ‘Het Stedelijke gaat de zaag van Claes aankopen!

Geweldig he? En weet je dat Claes mee gaat doen aan Sonsbeek? ..... Ik ga z’n belangen behartigen, ik ga de financiën voor hem regelen. We gaan internationaal!’

Claes zegt niks, hij heeft een woordvoerster.

Voordat ze verder loopt, zegt Coosje heimelijk achter haar hand: ‘Hij is verliefd op mij! Ik ben getrouwd, ik weet niet wat dat moet worden ....Nou, bye bye.’

Claes Oldenburg in de Bergstraat

Coosje neemt haar nieuwe geliefde mee naar Deventer en regelt in de Bergstraat een atelier voor hem.

Claes Oldenburg schuwt de media, hij mijdt het praatje, hij loopt in Deventer rond als een schim in de nacht.

In de galerie van Barend Schulklopper zijn originele Oldenburg-schetsen te koop. Niemand koopt ze!

Vraag niet hoe Coosje het flikt (ze woont met twee kinderen in Deventer, ze werkt in

Enschede en in Amsterdam en ze gaat internationaal met Claes Oldenburg), ze flikt het.

‘Claes zit overal,’ zegt ze, ‘maar ik heb hem aan een lijntje. Een schim in de nacht? Maar niet bij mij in bed hoor!’

Soms doet ze een beroep op Barend of op mij.

Ze vraagt me een keer om met Claes naar Munster te gaan. Claes is er bezig met 3 enorme poolballen op een grasveld in het park.

‘Heb je tijd en zin om met hem mee te gaan?’

‘Sure.’

Vanaf het moment dat Claes Oldenburg bij mij in de auto stapt, is hij geobsedeerd door een hockeystick, die achter in de auto ligt. Hij bekijkt de stick van alle kanten, van onder tot boven. ‘Marvelous!’ zegt hij.

In Munster neemt hij de afmetingen van het grasveld op en tekent hij de indeling met bomen.

Ook op de terugweg broedt hij op het hockeystick-fenomeen. Mag hij die nog een tijdje bestuderen? Natuurlijk mag dat, dus bij thuiskomst in de Bergstraat neemt hij de stick mee naar binnen. Hij zwaait me er mee uit.

Naar Amerika

Na een paar jaar vertrekken Coosje, Maartje en Paulus met Claes Oldenburg naar Los Angeles en maken geschiedenis met uitvergrotingen van gebruiksvoorwerpen.

Ze vertrekken met de noorderzon, ze verbranden alle schepen achter zich.

Barend Schulklopper doet goede zaken met zijn originele Oldenburg-schetsen en ik raak mijn hockeystick kwijt.

In 2009 overlijdt Coosje van Bruggen.

Haar dochter Maartje Oldenburg maakt bekend dat Coosje het Stedelijk Museum in

Amsterdam honderdvijfenzeventig kunstwerken na laat. Uit dankbaarheid voor wat Nederland voor haar deed.

Ik laat Maartje via haar factory weten dat er in interviews en biografieën met geen woord wordt gerept over de Deventer jaren van haar ouders. Dat mensen mij vreemd aankijken wanneer ik zeg dat de factory Coosje van Bruggen - Claes Oldenburg is ontstaan in het Deventer Bergkwartier.